

2019/20. 3. probléma

Adjuk meg a következő sorozat első n tagjának összegét!

$$a_1 = 1, a_2 = 3, a_{n+2} - a_{n+1} = a_{n+1} - a_n + 1$$

Megoldás:

Legyen $d_n = a_{n+1} - a_n$, ekkor $d_1 = a_2 - a_1 = 2$. Így a $d_{n+1} = d_n + 1$, $d_1 = 2$ lineáris rekurzióhoz jutunk. Akár teljes indukcióval, akár az alábbi módszerrel beláthatjuk, hogy $d_n = n + 1$:

$$d_{n+1} = d_n + 1;$$

$$d_n = d_{n-1} + 1;$$

.

.

.

$$d_3 = d_2 + 1;$$

$$d_2 = d_1 + 1$$

adjuk össze a fenti egyenlőségeket, ekkor azt kapjuk, hogy $d_{n+1} = d_1 + n = n + 2$, azaz $d_n = n + 1$.

Így kapjuk, hogy az $a_{n+1} - a_n = n + 1$, $a_1 = 1$, $a_2 = 3$. rekurzív sorozat általános tagját kell megadnunk. Alkalmazzuk most is az előző módszert:

$$a_{n+1} - a_n = n + 1;$$

$$a_n - a_{n-1} = n;$$

.

.

.

$$a_3 - a_2 = 3;$$

$$a_2 - a_1 = 2$$

adjuk össze megint a fenti egyenlőségeket, így kapjuk, hogy $a_{n+1} - a_1 = 2 + 3 + \dots + n + (n + 1)$, azaz $a_{n+1} = 1 + 2 + 3 + \dots + n + (n + 1) = \frac{(n+1)(n+2)}{2}$, tehát $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$.

Így a az első n tag összeg:

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{1 \cdot \overset{(1+1)}{2} + 2 \cdot \overset{(2+1)}{3} + 3 \cdot \overset{(3+1)}{4} + \dots + n(n+1)}{2} = \frac{\sum_{k=1}^n k^2 + \sum_{k=1}^n k}{2} = \\ &= \frac{\frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2}}{2} = \frac{n(n+1)(n+2)}{6}. \end{aligned}$$